

Рәхимле вә Шәфкатьле АЛЛАҺ исеме белән
Мамадыш мәдрәсәсенең айлык дини-иҗтимагый газетасы

◆ ЯҢА ЛЫКЛАР

МАМАДЫШ РАЙОНЫ МӨХТӘСИБЕНӘ 50 ЯШ

27нче гыйнвар көнне Мамадыш районы имам-мөхтәсипе Илһам хәзрәт Миңнегалиевның 50 яшьлек юбилее уңаеннан мәҗлес булды. Татарстан мөфтие һәм Диния нәзарәте исемненнән юбиларны мөфти урынбасары Рәстәм хәзрәт Хәйруллин котлады һәм “Халыкка хезмәт өчен” күкрәк билгесе белән бүләкләде (рәсемдә).

Илһам хәзрәтне 50 яшьлеге белән котларга күрше район имам-мөхтәсипләре, төбәк казыйлары, Татарстанның баш казые Жәлил хәзрәт Фазлыев, Мамадыш районы башлыгы Анатолий Иванов килде. Район башлыгы хәзрәтнең актив эшчәнлеге һәм дини кыйммәтләрне таратуга зур өлеш кертүе өчен Мактау грамотасы тапшырды.

ЯКШӘМБЕ МӘКТӘБЕ

Мамадыш мәдрәсәсендә олылырдан тыш балалар да укый. Якшәмбе көнне мәдрәсәдә 35ләп бала дини белем ала. Дини уку йорты буларак, мәдрәсә балаларны ислам нигезләре белән таныштыруны, шулай ук әдәплә-әхлак

кы булырга, тормыштагы начарлыклардан читләшергә, өлкәннәргә, бигрәк тә әти-әниләргә карата хөрмәт-илтифатлылык күрсәтергә өйрәтүне максат итеп куя. Әлбәттә, укучылар төрле, белемне дә алар төрлечә үзләштерә, әмма бала нинди генә сәләткә ия булса да, аңа хәләл белән хәрәмнә аерырга, әти-әни, жәмгыять, ә иң мөһиме – Аллаһы Тәгалә каршында җаваплылык тоярга өйрәтергә була. Барлык балаларны безнең мәдрәсәгә чакырып калабыз!

МӘДРӘСӘ ДИРЕКТОРЫ ЖЫЕЛЫШТА КАТНАШТЫ

Мәдрәсә директоры Габдрахман хәзрәт урта һөнәри дини белем бирүнең уку-укыту стандартларын гамәлгә кертүгә багышланган җыелышта катнашты. Әлеге җы

елыш КФУ бинасында үтте. Мөфти үзенең чыгышында бу стандартларның 2 ел дәвамында эзерләнүе турында айтте. Шуңа күрә төрле дини уку йортлары мөгаллимнәреннән торган уку-укыту методик берләшмә оештырылуын билгеләде. Яңа стандартлар Татар

станның барлык мәдрәсәләренә кагыла һәм аның нигезен безнең татар дини галимнәренең мирасы тәшкил итә. Алар студентларыбызда белемнән үстерү теләген арттырырга этәргеч булып дип көтелә. “ТР МДН карамагында 8 дини

уку йорты бар. Алар тиздән бердәм стандартлар буенча эшли башлаячак. Әлеге стандартлар хәзерге заман имамының идеаль үрнәген күзаллап эшләнгән. Бүгенге көндә кадрлар мәсьәләсен хәл итү, уку-укыту-программасын билгеләү, китаплар эзерләү һәм мөгаллимнәр өчен квалификация күтәрү курсларын оештыру өстендә эшләнә. Хәзерге вакытта өч юнәлештә стандартлар расланды:

“Ислам фәннәре һәм тәрбия”, башлангыч эзерлек;
“Ислам фәннәре һәм тәрбия, гарәп теле”, төп эзерлек;
“Ислам фәннәре һәм тәрбия, гарәп теле”, югары эзерлек.
Әлеге стандартлар мәгариф һәм фән министрлыгы экспертисасын уңышлы үтте. Стандартларны Татарстан мөфтие, ТР МДН рәисе Камил хәзрәт Сәмигуллин раслады (12.11.2014. №74 “Урта һөнәри дини белем бирүнең уку-укыту стандартларын раслау һәм гамәлгә кертү турындагы” боерыгы). Боерык нигезендә, 2015-2016нчы уку елыннан башлап, ТР МДНнә караган мәдрәсәләрдә шәкертләргә белем әлеге стандартлар нигезендә биреләчәк.

УКУЛАР ОЕШТЫРЫЛА

Мамадыш мәдрәсәсе тарафыннан район авылларында дини тәрбия бирү һәм ислам кыйммәтләрен җиткерү ниятеннән төрле әхлакый һәм тәрбияви чаралар оеш

тырылып килә. Мәдрәсә мөгаллимнәре авылларга жомга намазларын укытырга йөри. Кайбер авыллардан атнага өч тапкыр кешеләр үзләре мәдрәсәгә укырга киләләр. Ә менә Яңа Комазан һәм Берсут авылларына атнага бер тапкыр мәдрәсә директоры гыйлем бирергә үзе бара. Әлеге

күренеш бу авылларда дин белән кызыксынучыларның күп булуы белән аңлатыла.

УКУЧЫЛАРГА ӘДӘП-ӘХЛАК ҖИТМИ

20нче гыйнварда Мамадыш мәдрәсәсе бинасында район имамнары һәм мөгаллимнәренең агымдагы җыелышлары булды. Киңәйтелгән җыелышта шулай ук район башлыгы урынбасары, район мәгариф бүлеге

вәкилләре һәм мөхәллә активистлары да катнашты. Сүз мәктәпләрдә әдәп-әхлак дәрәсләрен үткөрү, аларны гамәлгә ашыруда үтемле ысулларны киңрәк куллану турында барды.

ИХЛАС КҮНЕЛ, ИЗГЕ НИЯТ БЕЛӘН

Мәдрәсә директоры Габдрахман хәзрәт узган жомгада Әхмәт Ясәви мәчетендә намаз укыганда булырга тиешле ихласлык турында вәгазь сөйләде.

Сәяхәт

Аралашып Яшик

1нче февральдә якшәмбе көнне Мамадыш шәһәренең “Әхмәт Ясәви” мәчете имамы Нурислам хәзрәт Газизов җитәкчелегендә бер төркем мөселманнар Кукмара районына экскурсиягә барып кайтылар.

Араларында безнең мәдрәсә шәкертләре дә бар иде. Өлкәннәрдән һәм яшьләрдән торган 14 кешеләк делегация иң элек Кукмара мәдрәсәсенә килеп, әлеге уку йорты эшчәнлегенә

белән танышты, бинаны карап чыкты, шул көнне үткөрелгән дәрәсләрдә катнашты. Мамадыш мөселманнары җирле “Туган якны өйрәнү музей”на да барып, анда район тарихына, узган гасырларда биредә яшәгән мөселманнар тормышына кагылышлы кызыклы фи-

керләр ишеттеләр. Үзәк мәчеттә укылган өйлә намазыннан соң, мәдрәсә ашханәсендә бик күңелле аш-чәй мәҗлесе оештырылды. Аннары Кукмара районының иң дини авылларының берсе булып саналган Аш.Буҗи мәхәлләсенә юл

тотты. Шунысы кызыклы – бу авыл кибетләрендә спиртли эчемлекләр бөтенләй сатылмый икән, чөнки... алучы юк. Әйе, авыл халкының күпчелеге – намазда, Кукмара мәдрәсәсен тәмамлаучылар да шактый күп, мәчеттә 5 вакыт намаз көн саен җәмәгәтә белән укыла, Җомга намазында мәчет авылдашлар белән шыппап тула. Авыл кешеләренең дөнья тормышы да житешле: һәр гаиләнең үз кәсебе бар, мөселманнарның көндәлек тормышларында, эш-гамәлләрендә бәрәкәт булуы сизелә. Дәвамлы булсын, алга таба да аралашып, бер-беребезнең хәлләребезне белешеп яшәргә язсын, дип өстисе генә кала.

ФИРИЯ МИНГАЛИЕВА

Бу-мөһим

*Дәрәс юлны табым дисәң,
Намазларга бас бүген.
Сихәтләнеп киткәнеңне,
Аңларсың шуннан үзең!*

Безнең гыйльме (психик) һәм тән сәламәтлекләре жан тынычлыгына бәйләп икәнә тормышның үзе белән исбатланган. Б бәйләлек хәзергә фән (психология, тыйб, социология һ.б.) казанышлары белән дә дәлилленгән. Ислам дине өйрәтүләре буенча бу сорауны азым-күпме ачыкларга менә без дә алындык. Мәгълүм ки, кешенең өч асылы бар: жаны, акылы һәм бәдәне. Бәдән, ягъни безнең тән (әгъзалары белән бергә) балчыктан яратылган. Тәннең Аллаһ Раббыбыз рәхмәте белән булдырылган ихтыяҗлары: ашау, эчү, чисталык, хәрәкәт, хезмәт итү, ял, иркәләнү һ.б. Ә тәннең безгә урнаштырылган жаныбызны Беек Аллаһ нурдан яралтты дип аңлаталар Ислам дине галимнәре. Жан мәңгелек буларак саф яки карала башлаган булырга мөмкин диләр. Безнең фарз буенча жанның сафлык дәрәжәсе белән билгеле бер дәрәжәдә бәйләнгән безнең гыйльме рух һәм тән сәламәтлекләре. Хәзергә тыйб (медицина) фән өйрәтүе буенча тән сәламәтлеге төп ике факторга бәйләнгән: безнең нерв системасына һәм тән әгъзаларыбызның яшәү энергиясен тәэмин итәрдәй канга. Әйе, хәзергә вакытта кешене менә шушы эле генә әйтелгән факторлар

Күңел тынычлыгы - Тән сәламәтлегенә нигезе

нигезендә дөвалыйлар. Ә ислам динен кабул иткән тыйб галимнәре өйрәтүләре буенча авыруны аның асылы (жан, акыл һәм тән) беләп дөваларга кирәк. Ягъни авыруны дөвалау яхшы нәтиҗә бирә икән, әгәр аның тышкы һәм эчке сәбәпләрен беләп һәм аларны үзара тиешле тәртиптә бәйләп эш итсәләр. Мисәлән, тыйб практикасының өйрәтүе буенча төквә мөселман (эчке сәбәп) Аллаһ өс-сәләәмү ярдәмендә дөвалау курсы (тышкы сәбәп) яхшы үткәнә. Бу тыйб фәннең иммунитет бүлегенә галиме Ганс Сельеның 40 еллык тәҗрибәсе нигезендә исбатланган. Югарыда әйтелгәннәре дөвам итеп, акылның әһәмияте турында берничә сүз. Безнең акыл жаныбызның юнәлеш бирүе нигезендә Аллаһ Тәгаләнең өмәнәт итеп биргән бүләген ягъни сәламәтлегебезне һәрдаим сакларга һәм ныгытырга бурычлы (фарыз). Кабат кубарылган биреләсе 5 төрле сорауларның икенчесе: “Сәламәтлегеңне нинди урыннарда сарыф иттең?” дигәнә өйтә, ягъни дәлил аның өмәнәт икәнә...

Ә хәзер кыскача гына булса да санап китәсебез килә бүгенгә көндәге бихисап теге яки бу дәрәжәдәге психик авыруларның сәбәпләрен һәм алардан азым-күпме котылу юлларын.

Сәбәпләренә берсе һәм иң әһәмиятлесе дияргә була безнең тормышның бик тә ыгы-зыгылы һәм борчулы булуы. Әйе, безнең жир шарыбызның аурасы тискәре яшәү энергиясенә баеды һәм бу әлеге дөвам итә: мәгънәсез сугышлар, төрле җирдәге һәм төрле милләттәге халыкларның еллар дөвамындагы Аллаһ Раббыбыз риза булмаган эгоистик үй-фикерләре һәм гамәлләре, җирдә яшәүче халыкларның жан тынычлыгын тәэмин итәрдәй яшәеш рәвеше булмау һәм башка илләрдән эгоистик өстенлек алырга тырышу галәмәтләре һ.б.

Теләсә кайсы илнең хәбәр бирүче чыганагына (гәҗит, журнал, радио, телевизор һ.б.) дикъкәт итсәгез, ишетәсез һәм күрәсез бер генә илнең дә иң олы җиткәчесеннән алып кечкенә түрәсенә чаклы үзләренә һәм башка халыкларның гармоник яшәеш рәвеше өчен һәм шул исәптән халыкларның жан тынычлыгы өчен бернәрсә дә эшләмәгәннәрен. Әйе, аларга үзләренә эгоистик юлдагы һәм матди байлыкларын арттыру, саклау белән бәйләнгән хакимиятләрен ныгыту өмәмиятләре.

Жан тынычлыгына зыянлы икенче олы сәбәп: планетабызда яшәүче теләсә-кайсы ил үзенә хак билгеле бер дәрәжәдә өле генә ягъ-

ни алдарак әйтелгән система колына өверелгән. Әйе, бу система нигезендә (төп тышкы сәбәп) без, Коръән Карим өйтүе буенча, котылгысыз һәм коточкыч кыямәт көненә барабыз. Ә кем гаепле? Үзебез! Безнең жан тынычлыгын имин итәргә тиешле хакимият, матди байлык, “авторитетка” ия булган түрәләр (депутатлар) безне иң куркыныч үпкәнгә - кыямәттәге җәзага илтәләр. Ничек дисезме? Чөнки алар тарафыннан Аллаһы Тәгалә ризалыгы өчен дип эшләү юк... һәм өстәп шуны өйтәсе килә, кешеләк тарихында бу төрдәге хакийкәткә кагылган илләр һәм халыклар бихисап булган... Әйе, бу сорау бик катлаулы һәм аны әлеге тиз генә тормышка ашырырга мөмкин түгел...

Өченче сәбәп - жир йөзәндә өлеге үзара килешә алмаган төрледән-төрле диннәренә күплегә. Хак дин - ислам динебездә дә өлеге дүрт мазһәбкә (хәнәфи, малики, шафигый һәм хәбәли) һәм 73 агымга яки төркемнәргә бүленгән булуы... Бу сәбәптән котылуның иң яхшы юлларының берсе - Коръән Карим һәм Сөннәт нигезендәге дөгъватны бик тә акыллы рәвештә халыкара дәрәжәдә җәелдерү.

**Ахыры
3нче биттә**

Ахыры.
Башы
2нче биттә

Дүртенче һәм бишенче сәбәпләр - турыдан туры кешенең жан тынычлыгына тәэсир итүчеләре: яши торган өебездәгә тәкъвалык рухы дәрәжәсе һәм кешенең акылы-фигыле белән бәйләнгән гамәлләр. Әйе, бу һәркемгә кагылган сорауларның нечкәлекләренә тукталу мөмкинлеге булмау сәбәпле, әһәмиятләрәк берничә төрән кыскача гына булса да аңлатып китәбез. Бу сәбәпләргә кереш сүз буларак шуны әйтсә килә - жан тынычлыгына тискәрә йогынты ясаучы сәбәпләрне Аллаһы Раббыбыз рәхмәтә белән азмы-күпме киметү һәм яшәешбезнең уңай энергиясен арттыру - һәрберебезгә фарыз гамәл. Ә бу үз чиратында һәркайсыбыз тарафыннан аз гына булса да жир шарыбызның аурасына уңай энергия өсти. Ягъни уй-фикерләребез (шулай ук матди матдә) һәм гамәлләребез белән "чирләтмик" жиребезнең аурасын дип әйтүем. Ә хәзер аз гына булса да тукталып киткән акылның жаныбызны тыңламыйча гөнаһлы уй-фикерләргә һәм гамәлләргә хирыс булуына. Әйе, безне туга хәзерге дөнъяга тәрбияли башлыйлар. Гайләдә, балалар бакчасында һәм мәктәптә безнең акылга, ягъни баш миенең клеткаларына "тутыралар" матди тәрәккыят белән бәйлә булган дөнъяви фәннәрне һәм бүгенге көн белән генә нигезләнгән тәгълиматны. Озын сүзнең кыскасы, безнең мәгариф системасы сәләтле түгел үзгәнчә төрле варианттагы уй-фикерләр нигезендә уйлауга һәм сөйләүгә юнәлгән укытуга (мәсәлән, ислам дине фәннәре нигезендә) ягъни кешенең асылын дәрәс юл белән тәрбияләргә һәм укытуга. Бүгенге көндә безнең өчен күңеләбездәгә рухи сафлык мөһим. Гыйльме рух галимнәре: "Безнең чорда гуманистик юнәлеш бөтен кешелекнең исән калуы өчен иң мөһим шарт", - диләр. Ягъни кече яшьтән ирек бирергә жаннары кушуы буенча уй-фикер йөртәргә һәм матди байлыктар белән бәйләнмәгән хакыйкый Илаһият фәннәре нигезендә укытырга һәм тәрбияләргә. Ягъни укытырга һәм тәрбияләргә һәрьяклап жәмгыятебезгә әхлакый кыйбла гына бирә торган тәкъвалык сыйфатларына ия булган шәхесләр. Ә хәзер тукталыбыз - ничек

Күңел тынычлыгы - Тән сәламәтлегенә нигезе

итеп ирешергә жаныбызның тынычлыгына (чагыштырмача гына булса да) безгә мәгълүм булган хакыйкый ислам динебез нигезендә. Иң башта өебездә (ишек аллары, жиләк-жимеш һәм яшләчә бакчалары, мал-туарлар һ.б.) тәкъвалык рухы булу шарт. Ягъни өебезгә теләсә-кайсы вакытта фәрештәләргә керергә мөмкинлек булу өчен һәм аларга Коръән Кәрим укуда, намазлар вакытында, догалар кылганда катнаша алсыннар өчен кирәк өебездәгә бу тәкъвалык рухы. Ягъни өебезнең мохитә туры килергә тиеш шәригать кануннарына. Теләсә-нинди гөнаһ кылудан ерак йөрергә ягъни жиребезнең аурасына уңай энергия өстәү ягъни гына өйдәргә ислам динебез нигезендә. Мәсәлән, сез авырыйсыз? Иң беренче акылыгыз белән "ах-ух" килмичә (сабырлык нигезендә дип әйтүем) жаныгызының юнәлеш бирүе белән бергә ачыктарга бу авыруның сәбәпләрен! Әйе, аның сәбәпләре бихисап, әмма аның төп сәбәпләре санаулы гына:

- 1) бу авыруны Аллаһ Раббыбыз бирергә мөмкин безнең иманның ныклығын ачыклау өчен;
- 2) мәселманның тугрылыгын, яки сабырлыгын, яки хәсбилеген, яки ихласлыгын сынау өчен;
- 3) кылган гөнаһлардан пакълану өчен;
- 4) Аллаһ Раббыбыз тарафыннан ислам дине юлында күрсәткән тугрылыгы һәм сабырлыгы нигезендә дәрәжәсен тагын да югарырак күтәрү өчен;
- 5) сезнең авыруыгызының нигезендә булырга мөмкин нәселдән килә торганы;
- 6) шулай ук авыруның нигезендә булырга мөмкин дәрәс яшәмәү рәвешә;
- 7) гыйльме рух һәм педагогика белән яхшы таныш булган тыйб (медицина) галимнәре өйрәтүе буенча авыруларның 80 проценты артыгы бәйләнгән турыдан-туры кешенең характерына һәм уй-фикерләү рәвешенә;
- 8) сихерчелек белән бәйлә авырулар; сихерчелеккә керә бозым яки ырым, мәгънәсез сүзләр тәзмәсе уку, күз тию белән бәйлә сихер, көнкүрештәгә теге яки бу әйберне кулланып кешенең уңай яшәү рәвешенә зыян китерү, йолдызнамәләр ягъни һәммә төрле күрәзәлек

(фал), бернинди файдасы булмаган һәммә төрле бөтиләр һәм догалар, кеше белән бәйләнештә булган предметлар (тарак, чәч, күрем каны, мәетне юган су һ.б.) белән бәйлә сихерләр, нәрсәләрдәр укып ясалган төнәтмәләр һәм кайнатмалар, акылга сыймаган дөвалау ысуллары, Аллаһы Раббыбыз исеме белән бәйлә булмаган Корбан чалулар һ.б.; 9) заманави йогышлы чирләр (ВИЧ, СПИД, сифилис, үләт һ.б.).

Безгә, ягъни мәселманга, авырудан дөвалану тышкы сәбәп кенә, ә шул ук вакытта без белергә тиеш дөванның шифасы Аллаһы Раббыбыз тарафыннан гына икәннән. Бу хәзергә тыйб, гыйльме рух һәм башка фәннәр белән расланган. Мәсәлән, гыйльме рух буенча Нидерланд галиме Ван дер Ховен үзенең өч еллык тәҗрибәләре нигезендә Коръән Кәримнең бик зур шифага ия булганын дәлилди. Ул "Аллаһ сүзенә психик авыруларны дөвалаганда уйнаган ролен бигрәк тә басым ясап исбатлай: "беренче хәрәф ягъни "һәмзә" белән "әлиф" сулышы контрольдә тотып, сулыш юлының эшчәнлеген яхшырта, "ләм" хәрәфә сулышы жеңеләйтә, ә ахыргы хәрәф "һә" үпкә белән йөрәккә тоташтыра һәм шул ук вакытта бу тоташу йөрәк тибешен нормага кертә. Ә бу процесс үз чиратында психик авыруларның нерв системасының эшчәнлеген уңай якка яхшырта", - ди. Шулай ук ислам дөнъясына билгеле һәм атаклы галим Ибне әл-Кайим үзенең хезмәтләрендә яза: "Коръән - бар дөнъя һәм ахирәт сырхауларына, жан һәм тәннең бар чирләренә дә камил шифа. Тик аннан шифа алырга күпләр сәләтле түгелләр. Әгәр дә авыру кеше Коръән белән уңышлы дөваланган, аны үзенең бар тугрылыгын, итагате, инанулары һәм иманы белән авыруга каршы юнәлткән, аның бар таләпләрен дә үтәгән икән, - авыру аңа каршы тора алмый", - дип. Дөвам итеп: "Коръәнә жан һәм тәннең бар чирләренә дә сәбәбе күрсәтелгән, аларны дөвалау ысуллары да, һәм шулай ук Аның Китабын аңлаучыларга сырхаулардан саклану юллары да", - дип аңлата ул үзенең хезмәтләрендә. Әле генә әйтләннәрдән чыгып, жаныбызның тынычлыгына

ирешүнең иң үтемле юллары: Коръән Кәримне даими уку. Уку әдәбән тиешенчә үтәү. Галимнәрнең әйтүе буенча Коръәннең аерым сүрәләре һәм аятләре зур энергиягә ия. Ә бу энергия ярдәмендә мәселман үзенең жан тынычлыгына тизрәк ирешә ала: "Әл-Фатиха" (Ачучы) сүрәсе һәм "Бәкара" сүрәсенен 285-286нчы аятләре ("... боларда укылачак һәрбер хәрәфә өчен теләгәнчә һичиксез биреләчәктер", - ди Пәйгәмбәрәбезгә (с.г.ү.с.) беренче тапкыр гына жир йөзәнә иңгән бер фәрештә); "Бәкара" (Сыер) сүрәсенен 255нче аяте, ягъни "Аятел Кәрсилә", шулай ук "Бәкара" сүрәсенен 163-164 аятләре; "Әли Гыймран" сүрәсенен 18-19нчы аятләре; "Әнгам" (Төрлек) с. 54-56 а.; "Әғраф" (Гәрәд) с. 117-122 а.; "Юнус" с. 81-82 а.; "Та һа" с. 69 а.; "Мөзминун" с. 115-118 а.; "Сафفات" с. 1-10 а.; "Әхкаф" с. 29-32 а.; "Рәхман" с. 33-36 а.; "Хәтер" сүрәсенен 21-24 а.; "Тәҗабун" с. 14-16 а.; "Жән" с. 1-9 а.; "Ихлас" сүрәсе һ.б. Хәзергә вакытта киң таралган төрле дәрәжәдәгә стресс һәм депрессияләренә, төшенкелеккә, куркуну, үзгәнчә ышанычсызлыкны, киеренкелекне, даими тискәрә хисчәнлекне һ.б. бик яхшы сихәтти. Әгәр Коръән Кәримдәгә берничә сүрәнә көн дә һәм дә ки борчылган вакытта, түбәндә бирелгән тәртиптә укысаң: "Әл-Фатиха", "Бәкара" сүрәсенен 255 аяте, "Әл-Кәфирун", "Ән-Насыр", "Әл-Ихлас", "Әл-Фәләк" һәм "Ән-Нәс";

- Пәйгәмбәрләренә Солтаны (с.г.ү.с.) авырып китсә, ике учына куль өгүзү бираббиль фәләку үә куль өгүзү бираббин нәс сурәләрен укып, соңыннан куллары белән бөтен гәүдәсен сыпыра иде дигән аның хатыны хәзрәти Гайшә; - иң киң таралган юлларның берсе - өшкөрү. Шәригать кануннары буенча өшкөрүнең шартлары берсүзсез үтәлергә тиеш: Түгәрәкләп шуны әйтсә килә, өгәр без ислам диненә ышанучылардан булсак һәм дә ки аның таләпләрен ихлас күңелдән үтәсәк, шифа энергиясенә күетә бермә-бер көчле булачак **КАМИЛ ХИСМӘТОВ, Мамадыш мәдрәсәсенә 3 нче курс шәкерт, гер спорты буенча ике тапкыр Гиннес рекордчысы**

Камил уйлар

Бәхет нәрсә ул

Хәсән әл-Басри әйткән: "Бәхет – безнеке. Әгәр моны патшалар һәм аларның уллары белсәләр икән, алар бу бәхетне яулар өчен безгә каршы кылыч тотып көрәшерләр иде". Аннан тагын: "Бәхет нәрсә соң ул?" – дип сораганнар. Ул: "Бәхет – Аллаһка буйсынып яшәүдәндер!" – дип җавап биргән. Бер Аллаһы Раббым-Гыйззәгә генә инануның бәхете шунда: син Бөек Аллаһ Раббыбызны танып, Аңа ышанып, Аның бары тик бер генә булуын, һәрнәрсәне юктан бар кылуын, ризыкландыручы, хөкемдар, без күз алдына китерә алмаган гыйлем иясә һәм һәрнәрсәне булдыра алучы икәнне танийсың. Бер Бөек Хак Тәгаләгә генә ышанучының бәхете шул – синең жаның бары тик Аңа гына бәйләнгән. Жәннәт ул – бер. Хәкимнәрнең Хәкиме Бөек һәм Мактауга лаек Аллаһыга гына буйсыну, Аннан гына курку, Аны гына ярату, өметләнү, канәгать булу, яшәвең дә һәм үлүең дә Аның өчен генә. Бары тик Аллаһы Раббыбыз гына безне хөкем итә. Йә җәза бирә, йә жәннәт белән бүләкли. Бер хакыйкый жәннәт..

◆ ХИКӘЯ

Беркөнне әнием үзе белән кибетләрдә йөрүемне үтенде. Аның ниндидер киём аласы бар иде. Кибетләрдә озак йөрергә сабырлыгым житмәгән, җае чыккан саен мондый сөяхәтләрдән кача идем. Ләкин әнкәйнең үтенечен кире кагып булмый бит! Барырга ризалашырга туры килде. Сөүдә үзегенә килеп житкәч, без бер кибеттән икенчесенә йөри башладык. Һәр кәргән жирдә дә әнкәй сатучылар тәкъдим иткән киёмнәрнең әле берсен, әле икенчесен киеп карый, ләкин жанына ошаганын таба алмый иде. Шулай бик озак сайланып, йөрдек тә йөрдек. Ачуым чыга башласа да, әнкәй сиздермәдем, аны юатырга тырыштым. Йөри торгач, ниһаять, әнкәйнең игътибарын итәк, блузка һәм жакеттан торучы матур гына зәңгәр костюм җәлеп итте. Әниемне киём киеп карый торган бүлмәгә алып кертеп жибердем. Берничә минуттан соң әнкәй оялып кына миңа эндәште. Мин аның янына кердем. Әнкәй блузканы кигән дә арттагы берничә сәдәфен эләктерә алмый газәпләнде иде. Артриттан кәкрәеп каткан бармаклар әнкәйне тыңламыйлар, кечкенә сәдәфләргә эләк-

терү аңа уңайсыз. Күзгә әнкәйнең кулларына төшү белән сабырсызлыгым да, ачу килүем дә әллә кая эреп юкка чыкты. Бөтен барлыгымны кызгану һәм ярату хисе биләп алды. «Менә тамам» дип, күзләремне

ӘНКӘЙ
куллары

каплаган яшь тамчыларын яшерү өчен, мин читкә борылдым... Үземне кулга алып, сәдәфләргә тиз генә каптырдым. Ләкин бармакларым хыянәтчел рәвештә каптырылар иде. Әнкәй моны сизеп: «Балам, сиңа нәрсә булды?» – дип сорады. «Юк, юк, берни дә булмады, бар да төртиптә», - дидем мин, әнкәймән күзләремне яшереп. Костюмны сатып

алгач, без өйгә кайтып киттек. Кибетләргә сөяхәтебез шулай тәмамланды, ләкин бу көн хәтеремдә мөңгәгә уелып калды. Өйгә кайткач та сәдәфләргә эләктерергә тырышучы әнкәй куллары күз алдымнан китмәде. Әлегә куллар – дөньядагы иң кадерле, иң жылы куллар. Алар мине ашаткан, юндырган, киендергән. Әнкәй куллары – иң кайгыртучан куллар. Алар миңа әниемнең жан жылысын, назын, мөхәббәттен биргән. Кулларын күтәрел, әнкәй минем өчен дога кылган. Миңа исәнлек-саулык, и м а н - т ә ү ф ы й к сораган. Үзеңне яратучы, кайгыртучы әнкәйнең кул жылысын һичбер вакыт онытып булмый.

Кич белән түзмәдем, әнием янына кереп, аның кулларын учларыма алдым. Һәм, әнкәйне гажәпкә калдырып, аларны үбә башладым. «Әнием! – дидем, тавышым дулкынланудан каптырап чыкты. – Әнием, синең куллар – дөньядагы иң жылы, назлы куллар. Кайчан да булса минем дә кулларым һәм йөрәгем синеке кебек булсын иде, - дип, мин дога кылам. Рәхмәт сиңа, әнкәй, рәхмәт, барсы өчен дә...» Шунда без, качаклашып, икебез дә елап жибердек...

Р. СӘРВАРОВА

Камил аганың файдалы киңәшләре

Озын гомерле булуның кайбер гади серләре

1. Хәрәм һәм мәкруһ гамәлләр башкармагыз! (исерткеч эчемлекләр эчү, тәмәке тарту, дуңгыз ите ашау, гайбәт сөйләү, аяк өстендә ашау һ.б.)
2. Бәдәннең (гөздәннең) массасы ниләр сөйли: Корсактагы артык бер кг авырлык өч ел гомерне ала; Гөздәннең артык бер кг авырлыгы безнең яшәүне бер елга кыскарта; Артык авырлык санап бетермәслек авырулар чыгара.
3. 5 вакыт намаз уку безне Аллаһы Раббыбызга якынайтудан тыш 20-25 ел гомеребезне дә озынайта.
4. Хәрәкәттә – бәрәкәт! Хәрәкәтләнмәгән кеше шатлана белүен дә оныта диләр.

5. Гыйльме рух галимнәр әйтүе буенча акыл (ижади) эшчәнлегә безнең организмга тиз генә картаерга ирек бирми.
6. Иртә өйләнгән яки кияүгә чыккан гаиләлә кешенең гомере шулай ук 20-25 елга артык.
7. Антиоксидантларга (кишер, кәбестә, шәфтәлу (персик), өрек, абрикос, жир жиләге, балык, гранат, яшел чәй һ.б.) бай азыкларны еш ашарга тырышыгыз!
8. Ир-атлар колагына: Хатын-кызларга кычкыру стрессларны жиңгәргә ярдәм итә һәм аның сәламәтлегенә дә уңай тәсир ясый, ә менә ир-атларга кычкырырга ярамай, чөнки аларга кычкыру йөрәк кан тамыры авыруларына китерергә мөмкин дип өйрәтәләр тыйб (медицина) галимнәре.
9. Бер атнага 5 әстерхан чикләвөгә (грецкий орех) ашарга тырышыгыз, чөнки ул гомерне акынча 7 елга озытай.
10. Көнәң бер алма ашау кешегә уртача 3 елга артыграк яшәргә мөмкинлек бирә.

(Дәвамны киләсе сәндә)

Газетада Аллаһы Тәгаләнең Бөек исемнәре булганга күрә, аны саклап тотуыгыз сорала

Баш мөхәррир: Хәбибуллин А.М. Мөхәррир урынбасары: Хәбибуллина Э.Р. Дизайн һәм верстка: Мингалиева Ф.Н. Җаваплы сәркатип: Спиридонова А.С. Безнең адрес: Мамадыш шәһәре, Муса Җәлил урамы, 8/28. matadysh-medrese@mail.ru. Газета "Татмедиа" ААҖнең Мамадыш муниципаль районы "Нократ" мәгълүмат-матбугат филиалында басылды. Тираж татар телендә 400 данә.